

**ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการพัฒนาตนเอง
ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ**
**Factors Relating to Self Development Needs of Supporting Staffs,
at Thaksin University**

มาเรียสา ปานงาม^{1*}, นิรันดร์ จุลทรัพย์² และ ออมลวรรณ วีระธรรมโม³
Marisa Panningam^{1*}, Niran Chullasap² and Amonwan Werathummo³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม และด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน และ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเอง ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุน ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา และวิทยาเขตพัทลุง รวมทั้งสิ้น 187 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และคำมาตราลักษณะเดียวกัน ค่าเฉลี่ยของระหัส 0.67 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบแปร ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความต้องการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวม ทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความต้องการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 รองลงมาคือ ด้านการฝึกอบรม มีความต้องการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และด้านการศึกษาต่อ มีความต้องการในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สายการทำงาน สถานภาพการสมรส และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการพัฒนาตนเอง ส่วนด้านอายุ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีดังนี้
1) ด้านการศึกษาต่อ มหาวิทยาลัยควรเปิดโอกาสให้บุคลากรสายสนับสนุนลาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย 2) ด้านการฝึกอบรม ควรมีการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงานในแต่ละหน้าที่เฉพาะ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3) ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญและสนับสนุนปัจจัยด้านงบประมาณและเวลา ในการให้บุคลากรสายสนับสนุนได้พัฒนาเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์, ความต้องการพัฒนาตนเอง, บุคลากรสายสนับสนุน

¹ มหาบัณฑิต หลักสูตรการศึกษาทางบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

² รองศาสตราจารย์ ดร.สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ : ประธานที่ปรึกษา

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ : กรรมการที่ปรึกษา

* Corresponding author : e-mail : marisa5564@hotmail.com

Abstract

The purposes of this research study were 1) to study the needs of Thaksin university supporting staffs in 3 aspects in terms of further education, training and self-study 2) to study the factors of the relationships with the self development needs of supporting staffs and 3) to study suggestions related to the self development needs of Thaksin university supporting staffs. The samplings used in this study were 187 supporting staffs who worked in Thaksin university both in Songkhla campus and Patthalung campus by using sample random sampling. The research tools were five -scale questionnaires and open-ended questions. The content validity was found at 0.67-1.00. The reliability of was equal to 0.95. The statistical analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Chi-Square.

The findings were as follows:

1. Thaksin university supporting staffs overall self development needs in three aspects at the high level with the average of 3.87 When each aspect was taken into account, the findings found that self development was at the high level with the average of 4.05 the training was also at the high level at 4.02 and the further study was at the moderate level with the average of 3.48

2. Factors concerning with personnel, gender, level of education, working experiences, working section, marital status and income had no relationship with the self development needs. While age had positive relationship with the self development needs.

3. The suggestion of self development needs of supporting staffs was found that Thaksin university would like 1) to offer opportunity about high education for supporting staffs, that have scholarship for them, 2) to have training course that related each specific position and responsibility and use skills for effective jobs, and 3) to emphasize importance of all staffs and provide budget and time for self- study of supporting staffs.

Keywords : Factors Relating , Self Development Needs, Supporting Staff

บทนำ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559) มีแนวคิดที่มีความต่อเนื่องจากฉบับที่ 8 - 10 โดยยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” รวมทั้ง “สร้างสมดุลการพัฒนา” เพื่อให้การพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปบนทางสายกลาง เชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และการเมือง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในมิติ ต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โดยนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพมาใช้ประโยชน์อย่างบูรณาการและเกื้อกูลกัน พร้อมทั้งเสริมสร้างให้

แข็งแกร่งเพื่อเป็นฐานการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ได้แก่ การเสริมสร้างทุนสังคม (ทุนมนุษย์ ทุนสังคม ทุนทางวัฒนธรรม) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยสู่สังคมคุณภาพ มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันตั้งแต่ระดับบ้านเจ้า ครอบครัว และชุมชน สามารถจัดการความเสี่ยง และปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.2555 : 20) จะเห็นได้ว่าจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ละฉบับจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนมาอย่างต่อเนื่อง ได้กำหนดให้ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” เพราะถือว่าคนเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาในทุกด้าน

“มนุษย์” (Human) จัดว่าเป็น “ทุน” (Capital) ที่สำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนองค์กรเนื่องจากมนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวในโลกที่สามารถสร้างสรรค์สิ่งอันเป็นประโยชน์อ่อนน้อมนักให้กับองค์การได้ อันที่ประโภชน์ที่มนุษย์สร้างให้กับองค์กรนั้นหาใช่มาจากการกำลังกายแต่เพียงอย่างเดียวไม่ สิ่งที่สำคัญยิ่งกว่านั้นก็คือกำลังสมอง ที่อยู่ในตัวมนุษย์นั่นเอง ซึ่ง ถือว่าเป็นทรัพย์ภายนอกอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรมาก many โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันซึ่งถือว่าเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า “กระแสโลกาภิวัตน์” (Globalization) ต้องยอมรับว่า “ทุนทางปัญญา” (Intellectual Capital) ซึ่งเป็นสินทรัพย์ที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Asset) มีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบันกำลังมุ่งเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) ทุกองค์กรไม่ว่าภาครัฐ เอกชน องค์กรธุรกิจ สถาบัน ต่างล้วนให้ความสำคัญเรื่องการบริหาร “คน” อันเป็นเรื่องที่ทุกองค์กรไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ องค์กรต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความคิด ผลงาน เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ หรือวิสัยทัศน์ ขององค์กรได้ ดังนั้น ทุกองค์กรจึงต้องพึงพิทุมมนุษย์ (Human Capital) เพื่อจะทำให้องค์กรสามารถประสบความสำเร็จได้ในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน (จริประภา อัครบรร. 2552 : 26)

การพัฒนาตนเองมีความสำคัญต่อการพัฒนาชีวิต การพัฒนางาน การพัฒนาความเป็นอยู่ การพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลก และเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปแบบไม่หยุดนิ่ง จำเป็นที่คนเราจะต้องพัฒนาตนเองให้ทันกับกระแสการเปลี่ยนแปลง และใช้สิ่งเหล่านี้ให้ถูกต้องและเกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวมมากที่สุด พัฒนาตนเองเพื่อนร่วมงานเพื่อพัฒนางานให้ตรงเป้าหมายของหน่วยงาน สังคมประเทศชาติ และสังคมโลก (บุญธรรม สี่ย่างนอก. 2547 : 25) พนักงานทุกคนย่อมคาดหวังที่จะได้ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ตรงตามสมรรถนะความสามารถ (Competency) ที่เขามี ดังนั้น หากเข้ายังมีสิ่งที่ขาดเกินไปต้องการได้รับการพัฒนาหรือฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อช่วยให้เขาทำงานได้เต็มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะพนักงานทุกคนย่อมต้องการได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ความชำนาญในงานให้มากยิ่งขึ้นเพื่อได้มีโอกาสก้าวหน้าไปกับองค์กรในอนาคต (ธารงศักดิ์ คงคำสวัสดิ์. 2550 : 115)

การพัฒนาบุคลากรในปัจจุบัน องค์กรทุกระดับทุกขนาดต้องมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินการกิจขององค์กร ให้บรรลุผลตามนโยบายและวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรดำเนินอยู่ได้ในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการที่ผู้บริหารจะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้นั้น การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรถือเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งมหาวิทยาลัยทักษิณถือว่าทรัพยากรบุคคลเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดของมหาวิทยาลัย เนื่องจากบุคลากรเป็นหนึ่งในปัจจัยความสำเร็จ ที่จะร่วมผลักดันภารกิจของมหาวิทยาลัยให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์หรือขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น การบริหารจัดการและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ต้องแต่การวางแผนกำลังคน การสรรหาหรือการคัดเลือก การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะสอดคล้องตามเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัย รวมทั้งการรักษาบุคลากรให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้มหาวิทยาลัยเจริญก้าวหน้าและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (มหาวิทยาลัยทักษิณ. 2557 : 1)

มหาวิทยาลัยทักษิณได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนความสำเร็จของมหาวิทยาลัยฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบ การกำหนดนโยบายและวางแผนในการพัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยทักษิณ ตามความต้องการของบุคลากรอย่างแท้จริง และยังเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากร มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม และด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณ

3. เพื่อศึกษาท้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุนที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา และวิทยาเขตพัทลุง ที่มีสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน ประจำปีงบประมาณ 2558 รวมทั้งสิ้น 354 คน (ข้อมูลอัตรากำลังมหาวิทยาลัยทักษิณ ณ วันที่ 14 มกราคม 2558)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรสายสนับสนุนที่กำลังปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา และวิทยาเขตพัทลุง ที่มีสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยสายสนับสนุน ประจำปีงบประมาณ 2558 ได้มาโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตรثارโรี่ ยามานะ (Taro Yamane, 1970) หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก จำนวน 187 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สายการทำงาน สถานภาพสมรส และรายได้ ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบคำถามปลายปิด โดยให้เลือกตอบเพียง 1 คำตอบ

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม และด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ ตามแบบของลิกิร์ท (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งกำหนดเป็นคะแนน 5 4 3 2 และ 1 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนของใน 3 ด้าน และปัญหาอุปสรรคที่ส่งผลต่อการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการจัดเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อส่งไปยังคณะ สถาบัน สำนัก และหน่วยงานต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือบุคลากรสายสนับสนุนตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามส่งให้กับบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยทักษิณ ตามคณะ สถาบัน สำนัก และหน่วยงานต่าง ๆ ของวิทยาเขตสงขลาและวิทยาเขตพัทลุง และขอความอนุเคราะห์ให้ส่งแบบสอบถามคืนเมื่อตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3. ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำไปดำเนินการขั้นตอนการวิจัยต่อไป

4. วิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและนำมาดำเนินการจัดทำข้อมูล โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับการคำนวณหาค่าสถิติตามลักษณะข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สายการทำงาน สถานภาพสมรส และรายได้ ด้วยวิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุนใน 3 ด้าน คือ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม และด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยการเทียบกับเกณฑ์แปลความ โดยกำหนดเป็นระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนของมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนของมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนของปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนของน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง ความต้องการพัฒนาตนของน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นปัจจัยส่วนบุคคล กับตัวแปรตาม ความต้องการในการพัฒนาตนของของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ โดยใช้สถิติคิสแคร์ (Chi-Square) เมื่อรวมรวมคะแนนและแจกแจงความถี่แล้วจะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบ่งระดับผลความต้องการพัฒนาตนเอง เป็น 3 ระดับ ได้แก่ มีความต้องการพัฒนาตนของมาก มีความต้องการพัฒนาตนของปานกลาง และมีความต้องการพัฒนาตนของน้อย

4. การวิเคราะห์เนื้อหาในส่วนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ใช้วิธีสังเคราะห์ข้อความ และแจกแจงความถี่

สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย สรุปผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปสรรสิ่งสำคัญของผลการศึกษาได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา และวิทยาเขตพัทลุง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 187 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.10 โดยมีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.60 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.30 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 54.50 ด้านสายการทำงานส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่บริหารงาน คิดเป็นร้อยละ 48.70 มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 51.30 และส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 20,001 - 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 52.40

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความต้องการพัฒนาตนของของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีระดับความต้องการในการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความต้องการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 รองลงมาคือ ด้านการฝึกอบรม มีความต้องการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 และด้านการศึกษาต่อ มีความต้องการในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ซึ่งแต่ละด้านบุคลากรมีความต้องการพัฒนาตนเองในรายข้อดังนี้

1. ด้านการศึกษาต่อ พบร่วมกับบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความต้องการพัฒนาตนเองด้านการศึกษาต่อโดยภาพรวมอยู่ที่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการพัฒนาตนของอยู่ในระดับมาก จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ต้องการให้หน่วยงานกำหนดแผน การพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาต่ออย่างชัดเจนและต่อเนื่อง ต้องการศึกษาต่อหลักสูตรระยะสั้น เพื่อการเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการในสายงานที่ปฏิบัติอยู่ ต้องการศึกษาต่อเพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ต้องการศึกษาต่อในสาขาที่จะเป็นประโยชน์กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ต้องการศึกษาต่อเพื่อพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสูงขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรที่ตนเองสนใจเพื่อเพิ่มพูนความรู้ แม้จะไม่เกี่ยวข้องกับงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง ต้องการศึกษาต่อภายในประเทศโดยได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำร่องการศึกษาไปประกอบการเลื่อนตำแหน่ง และบุคลากรมีความต้องการพัฒนาตนของระดับปานกลางจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ต้องการศึกษาต่อเพื่อมีโอกาสเปลี่ยนสายงานในการปฏิบัติงาน ต้องการศึกษาต่อโดยใช้เวลาราชการเต็มเวลา ต้องการศึกษาต่อโดยใช้เวลานอกเวลาราชการ ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศโดยได้

รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ต้องการศึกษาต่อ ภายในประเทศ แม้ว่าจะต้องใช้ทุนส่วนตัว และมีความต้องการพัฒนาตนเองระดับน้อยเพียง 1 ข้อ คือ ต้องการศึกษาต่อต่างประเทศ แม้ว่าจะต้องใช้ทุนส่วนตัว

2. ด้านการฝึกอบรม พบร่วม บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความต้องการพัฒนาตนเองด้านการฝึกอบรมโดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก จำนวน 15 ข้อ ได้แก่ ต้องการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จะพัฒนาตนและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ต้องการให้หน่วยงานมีการจัดฝึกอบรมในเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ต้องการให้หน่วยงานที่สังกัดได้รับเสริมบุคลากรให้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและเท่าเทียมกัน ต้องการให้หน่วยงานที่สังกัดให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถยิ่งขึ้น ต้องการฝึกอบรมทักษะด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการในหน้าที่ ความรับผิดชอบ เช่น ภาษาต่างประเทศ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ต้องการให้หน่วยงานที่สังกัดมีแผนฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรที่สามารถเลื่อนตำแหน่งงานในระดับที่สูงขึ้น ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรที่สามารถนำความรู้มาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม ต้องการให้หน่วยงานที่สังกัดมีการสำรวจความจำเป็นในการฝึกอบรมของบุคลากรก่อนการจัดฝึกอบรม ต้องการฝึกอบรมในเวลาราชการ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานที่สังกัด ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการแก้ปัญหาและพัฒนาการทำงานให้ประสบความสำเร็จ ต้องการฝึกอบรมเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรที่หน่วยงานอื่น ๆ นอกเหนือ จำกัดมหาวิทยาลัยจัดขึ้น ต้องการฝึกอบรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัย โดยใช้สถานที่ต่างจังหวัด ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับภาวะผู้นำหรือหลักสูตรระดับผู้บริหาร และบุคลากรมีความต้องการพัฒนาตนเองระดับปานกลาง จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ต้องการฝึกอบรมที่จัดโดยมหาวิทยาลัย โดยใช้สถานที่ภายในมหาวิทยาลัย และต้องการฝึกอบรมเฉพาะในวัฒนธรรม - อาชีวศิลป์ โดยได้รับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานที่สังกัด

3. ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง พบร่วม บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความต้องการพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ได้แก่ ต้องการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการทำงานสูงขึ้น ต้องการฝึกฝนตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นกับผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ต้องการบริหารเวลาในการทำงานให้เป็นระบบและคุ้มค่า ยิ่งขึ้น ต้องการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในการปฏิบัติงานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องการเข้าร่วมประชุมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ให้กว้างไกลยิ่งขึ้น ต้องการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเพื่อฝึกฝนให้อดทน ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาและอุปสรรค ต้องการฟังบรรยายพิเศษในเรื่องที่สนใจ โดยให้หน่วยงานที่สังกัดเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมารายการให้ความรู้ ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์โดยการศึกษา ดูงานภายในประเทศไทย ต้องการศึกษาหาความรู้จากสื่อมวลชนและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน ต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในการปฏิบัติงานจากหนังสือ กฎ ระเบียบ และเอกสารต่าง ๆ ต้องการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางด้านภาษาต่างประเทศ ต้องการทำวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ หรือเรื่องที่สนใจ ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์โดยการศึกษา ดูงานต่างประเทศ และต้องการเรียนรู้จากผู้บังคับบัญชาตามโอกาสที่เหมาะสม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากร สายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ พบร่วม ปัจจัยด้านเพศ ($C^2 = 4.948$) ระดับการศึกษา ($C^2 = 4.490$) ประสบการณ์ในการทำงาน ($C^2 = 7.078$) สายการทำงาน ($C^2 = 3.111$) สถานภาพการสมรส ($C^2 = 1.896$)

และรายได้ ($C^2 = 8.028$) ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ สำหรับปัจจัยด้านอายุ ($C^2 = 24.764$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาตนของ ของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น .05

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการศึกษาต่อ บุคลากรต้องการให้ มหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้บุคลากรสายสนับสนุน ลาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยได้รับทุนสนับสนุนจาก มหาวิทยาลัย ต้องการให้มหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญ การเพิ่มคุณวุฒิของบุคลากรสายสนับสนุน และเห็นความจำเป็นด้านการพัฒนาบุคลากร ให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ต้องการให้มหาวิทยาลัย สนับสนุนการศึกษาต่อที่เป็นหลักสูตรสั้น ๆ และสนับสนุนทุนในการศึกษาต่อให้แก่บุคลากร ให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ต้องการให้มหาวิทยาลัย สนับสนุนการศึกษาต่อที่เป็นหลักสูตรสั้น ๆ และสนับสนุนทุนในการศึกษาต่อให้แก่บุคลากร

2. ด้านการฝึกอบรม บุคลากรต้องการให้ มหาวิทยาลัยจัดหลักสูตรการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับงาน ในแต่ละหน้าที่เฉพาะ โดยมีระดับการฝึกอบรม และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยควรเพิ่มงบประมาณสนับสนุนในการเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาตนเองในวิชาชีพหรือหน้าที่ที่ปฏิบัติของบุคลากรสายสนับสนุน ส่งเสริมให้การสนับสนุนบุคลากรเข้าฝึกอบรมตามความถนัดและเหมาะสมอย่างดีเนื่องและสามารถอ่ายอิงกับบุคลากรที่อยู่ในสายงานเดียวกัน ปฏิบัติหน้าที่เหมือนของแต่ละหน่วยงานมากขึ้น อบรม หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันปีละ 2 ถึง 3 ครั้ง ต้องการฝึกอบรมภาษาต่างประเทศ เพื่อพัฒนาให้มหาวิทยาลัยใช้ภาษาอังกฤษอย่างแพร่หลาย และมหาวิทยาลัยควรมีแผนการฝึกอบรมให้กับบุคลากรแต่ละตำแหน่งที่เป็นภาระทั้งปี

3. ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง บุคลากรต้องการให้มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญและสนับสนุนด้านปัจจัย (งบประมาณและเวลา) ในการให้บุคลากรสายสนับสนุน

ได้พัฒนาเรียนรู้ด้วยตนเอง มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการจัดให้มีสื่อต่าง ๆ เพื่อให้ศึกษาด้วยตัวเองได้ ความมีการศึกษา ค้นคว้า วิจัย วิเคราะห์ สังเคราะห์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม สมมนา ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกัน ตลอดจนการติดตามข่าวสารให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีประเด็นที่น่าสนใจอย่างมาก ดังนี้

1. บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความต้องการพัฒนาตนในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยคือ ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการฝึกอบรม และด้านการศึกษาต่อ

เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ มีความต้องการพัฒนาตนด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเรื่องที่มีความต้องการสูงคือ ต้องการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพในการทำงานสูงขึ้น รองลงมาคือ ต้องการฝึกฝนตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ต้องการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นกับผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ต้องการบริหารเวลาในการทำงานให้เป็นระบบและคุ้มค่ายิ่งขึ้น ต้องการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ต้องการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในการปฏิบัติงานจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ต้องการเข้าร่วมประชุมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์ให้กว้างไกลยิ่งขึ้น และต้องการพัฒนาตนเองทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเพื่อฝึกฝนให้อดทน ไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาและอุปสรรค ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการทำงานในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการแข่งขันทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การดำรงชีวิต บุคลากรจึงจะต้องมีการพัฒนาตนเอง พัฒนาด้านการปฏิบัติงานเพื่อตนเองจะได้มีศักยภาพในการทำงานสูงขึ้น ดังนั้นบุคคลที่จะพัฒนาตนเองได้จะต้องเป็นผู้ที่มุ่งมั่นที่

จะเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงตัวเองโดยมีความเชื่อหรือแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาตนที่ถูกต้องซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมให้การพัฒนาตนของประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ Guglielmino (1977 อ้างถึงใน สมคิด อิสรະวัฒน์. 2542 : 6 - 8) ได้กล่าวถึงบุคคลที่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง จะมีคุณลักษณะดังนี้ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ มโนคติ ของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง มีความรักในการเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มองอนาคต ในแนวคิด และสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้และทักษะการแก้ปัญหา ดังนั้นการให้ความสนใจกับการเรียนรู้ และการรู้จักที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งฝึกฝนตนเองให้เจ็บเป็นคุณสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ตรงกับความต้องการขององค์กรและเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรสายสนับสนุน มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาการทางอาชีพของซูเปอร์ (Donald E. Super, 1953 อ้างถึงใน นิรันดร์ จุลทรัพย์. 2558 : 56) ได้กล่าวไว้ว่า ความเจริญก้าวหน้าในการประกอบอาชีพของบุคคล มีความสัมพันธ์กับสติปัญญา ความต้องการ ค่านิยม ความสนใจ ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคล ความพึงพอใจในงานและชีวิตขั้นอยู่กับการที่บุคคลได้ประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ของตนเอง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของมอร์ตัน ปักโคลาห์น (2548 : 93) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา พบว่า ความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความต้องการพัฒนาตนอยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ คือ ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง ด้านการฝึกอบรม และด้านการศึกษาต่อ

ส่วนด้านการฝึกอบรม พบว่า บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณมีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก และเรื่องที่มีความต้องการสูงสุด คือ ต้องการฝึกอบรมในหลักสูตรที่จะพัฒนาตนเองและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รองลงมาคือ ต้องการให้

หน่วยงานมีการจัดฝึกอบรมในเชิงปฏิบัติการให้บุคลากรเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ต้องการให้หน่วยงานที่สังกัดส่งเสริมบุคลากรได้มีโอกาสพัฒนาเองอย่างต่อเนื่องและเท่าเทียมกัน ต้องการให้หน่วยงานที่สังกัดให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถยิ่งขึ้น จึงการได้รับการฝึกอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่องนี้จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้บุคลากรมีความตื่นตัวอยู่เสมอในการที่จะพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้บุคลากรยังต้องการฝึกอบรมทักษะด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการในหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น ภาษาต่างประเทศ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ การใช้เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ ๆ ต้องการให้หน่วยงานที่สังกัดมีแผนฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรที่สามารถเลื่อนตำแหน่งงานในระดับที่สูงขึ้น ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรที่สามารถนำความรู้มาปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงการทำงานได้อย่างเป็นรูปธรรม และต้องการให้หน่วยงานที่สังกัดมีการสำรวจความจำเป็นในการฝึกอบรมของบุคลากรก่อนการจัดฝึกอบรม แสดงให้เห็นว่าการฝึกอบรม มีความจำเป็นสำหรับบุคลากร การฝึกอบรมเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะหรือความชำนาญ และเจตคติที่เหมาะสมให้เกิดขึ้นแก่บุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจณุดา บุรณสมภพ (2550 : 99) ได้ศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนของบุคลากรท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี พบว่า บุคลากรท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองปัตตานี จังหวัดปัตตานี มีความต้องการในการพัฒนาตนเอง โดยภาพรวมและด้านการฝึกอบรมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชาภา ໂตสวัสดิ์ (2554 : 107) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยเรศวร พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการพัฒนาตนเองด้านการฝึกอบรมในระดับมาก

ส่วนด้านการศึกษาต่อ พบว่า บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณมีความต้องการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพียงบุคลากรสายสนับสนุนส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ที่ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 66.30 และระดับปริญญาโท ร้อยละ 33.70 ซึ่งนับว่าอยู่ในระดับค่อนข้างสูงอยู่แล้ว จึงมีความต้องการพัฒนาตนเองทางด้านการศึกษาต่ออยู่ในลำดับปานกลาง

และในปัจจุบันบุคลากรสามารถเลือกเรียนรู้ได้หลายวิธี ซึ่งการเรียนรู้อาจเป็นการเรียนรู้ตามโอกาสและความเหมาะสม และเรื่องที่บุคลากรมีความต้องการสูงสุดคือ ต้องการให้หน่วยงานกำหนดแผนการพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาต่ออย่างชัดเจนและต่อเนื่อง รองลงมาคือ ต้องการศึกษาต่อหลักสูตรระยะสั้น เพื่อการเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการในสายงานที่ปฏิบัติอยู่ ต้องการศึกษาต่อเพื่อปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ต้องการศึกษาต่อในสาขาที่จะเป็นประโยชน์กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ต้องการศึกษาต่อ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพสูงขึ้น และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ต้องการศึกษาต่อในหลักสูตรที่ตนเองสนใจเพื่อเพิ่มพูนความรู้ แม้จะไม่เกี่ยวข้องกับงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรง ต้องการศึกษาต่อภายในประเทศโดยได้รับทุนสนับสนุน จำกัดมหาวิทยาลัย ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อนำร่องการศึกษาไปประกอบการเลื่อนตำแหน่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปินพิรา จันหลวง (2553 : 49) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบร่วม แนวทางการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปห้น้อย ได้แก่ การดำเนินงานพัฒนาบุคลากร การฝึกอบรม การศึกษาดูงานการประชุมสัมมนา และการ-LASTศึกษาต่อ ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการในการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณ

เพศ จากการศึกษาพบว่า บุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณ ในภาพรวม เพศชายและเพศหญิง มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเพศชาย หรือเพศหญิงไม่ได้เป็นตัวบ่งชี้ว่ามีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกัน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา มันหวงษ์ (2550 : 70) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการ สำนักงานนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบร่วม ข้าราชการสำนักงานนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพศชาย และเพศหญิงมีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ออมรวดี กลินจันทร์ (2552 : 44) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบร่วม บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เพศชายและเพศหญิง มีความต้องการในการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเพศไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

อายุ จากการศึกษาพบว่า อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญญาณี วิภาภูล (2549 : 82) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ด้านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยาน กรุงเทพฯ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ด้านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยาน กรุงเทพฯ พบร่วม อายุมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมือง ด้านตรวจคนเข้าเมืองท่าอากาศยานกรุงเทพฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประกายดาว วงศ์ทอง (2551 : 55) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรกองอาสารักษาดินแดนที่สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบร่วม บุคลากรกองอาสารักษาดินแดนที่สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีกลุ่มอายุต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณิชาภา โตสวัสดิ์ (2554 : 110) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยเกรียงไกร พบร่วม บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยเกรียงไกร ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจากการศึกษาพบว่าบุคลากรสายสนับสนุนที่มีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับสูง พบร่วม ในกลุ่มอายุ 31 - 40 ปี เป็นสัดส่วนที่มากที่สุดซึ่ง สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพของซูเบอร์ (Donald E. Super, 1953 อ้างถึงใน นิรันดร์ จุลทรัพย์ 2558 : 53 - 54) โดย ซูเบอร์ ได้นำเสนอขั้นตอนพัฒนาการทางอาชีพไว้ 5 ขั้นตอน คือ 1) ระยะการเริ่มต้น (เด็กโต 2) ขั้นการสำรวจ 3) ขั้นเริ่มต้นประกอบอาชีพ 4) ขั้นรักษาความมั่นคงในอาชีพ และ 5) ขั้นเสื่อมถอย

ซึ่งในขั้นตอนที่ 3 ขั้นเริ่มต้นประกอบอาชีพ เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มประกอบอาชีพที่การอยู่ในช่วงอายุ 25 - 40 ปี เป็นขั้นที่บุคคลได้ค้นพบงานที่เหมาะสม มีความตั้งใจและความพยายามในการทำงาน เพื่อจะได้ยึดเป็นอาชีพที่ถาวร พัฒนาการในขั้นนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นย่อย คือ ขั้นทดลองปฏิบัติงาน อยู่ในช่วงอายุ 25 – 30 ปี เป็นขั้นที่บุคคลได้ตัดสินใจประกอบอาชีพอย่างได้อย่างหนึ่งแล้ว แต่ถ้าอาชีพนั้นยังไม่มีความเหมาะสมหรือยังไม่พอใจ ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงอาชีพใหม่ได้ และ ขั้นอาชีพถาวร อยู่ในช่วงอายุ 31 - 44 ปี เป็นขั้นที่บุคคลได้พับอาชีพที่เหมาะสมและเริ่มปักหลักทำงานเพื่อความมั่นคงในหน้าที่ และพัฒนางานให้ก้าวหน้า

ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติา ชูสุวรรณ (2553 : 82) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของ พนักงานสายปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยลักษณ์ พบว่า พนักงานสายปฏิบัติการ วิชาชีพและบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยลักษณ์ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

ประสบการณ์ในการทำงาน จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับ วรภรณ์ คงสาหาราย (2548 : 75) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนเองของพนักงานบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) พบว่า พนักงานบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ออมรอดี กลินจันทร์ (2552 : 45) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า บุคลากรสายสนับสนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาตนเองในภาพรวมไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย

แสดงให้เห็นว่าประสบการณ์ในการทำงานไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

สายการทำงาน จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มี สายการทำงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย ประกายดาว วงศ์ทอง (2551: 64) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรกองอาคารสถานที่ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีตำแหน่งงานต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ เทียมรัตน์ คงทน (2554 : 52) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในบริษัท ทีโอเอฯ เมทัลเวอร์ค จำกัด พบว่า บุคลากรในบริษัท ทีโอเอฯ เมทัลเวอร์ค จำกัด ที่มีตำแหน่งงานต่างกันมีระดับความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน จากการวิจัย แสดงให้เห็นว่าสายการทำงานไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

สถานภาพการสมรส จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา มั่นทวงศ์ (2550 : 73) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของ ข้าราชการ สำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ข้าราชการสำนักอำนวยการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เทียมรัตน์ คงทน (2554 : 52) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรในบริษัท ทีโอเอฯ เมทัลเวอร์ค จำกัด พบว่า บุคลากรในบริษัท ทีโอเอฯ เมทัลเวอร์ค จำกัด ที่มีสถานภาพสมรสต่างกันมีระดับความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าสถานภาพการสมรส ไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

รายได้ จากการศึกษาพบว่า ในภาพรวมบุคลากร สายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่มีรายได้ต่างกัน มี ความต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน สดคดล้องกับ งานวิจัยของ นนิตา ชูสุวรรณ (2553 : 82) ได้ศึกษาความ ต้องการพัฒนาตนเองของพนักงานสายปฏิบัติการวิชาชีพ และบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยลักษณ์ พบร่วม ว่า พนักงานสายปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยลักษณ์ ที่มีรายได้ต่างกัน มีความ ต้องการพัฒนาตนเองไม่แตกต่างกัน จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่ารายได้ ไม่ได้เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสาย สนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ความต้องการในการพัฒนาตนเองของบุคลากร สาย สนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเรื่อง ที่ควรปรับปรุงและพัฒนาบุคลากร ดังนี้

1.1 ด้านการศึกษาต่อ มหาวิทยาลัยควร กำหนดแผนการพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาต่ออย่าง ชัดเจน และควรเปิดโอกาสให้บุคลากรสายสนับสนุนลา ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในเวลาราชการ และสนับสนุน ทุนการศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ เมื่อจบการ ศึกษาควรมีการเพิ่มวุฒิการศึกษาและค่าตอบแทนให้ใน ระดับที่สูงขึ้น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านการฝึกอบรม บุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการจัดอบรม หลักสูตรที่มีความจำเป็นและเหมาะสมสมกับการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมี แผนการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างชัดเจนและ เป็นระบบ ควรสนับสนุนในด้านการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการฝึกอบรมที่จำเป็นเทิ่มขึ้น และควรส่งเสริมให้ บุคลากรได้มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและเท่า เทียมกัน เพื่อบุคลากรจะได้นำความรู้ ความสามารถที่ ได้รับมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า และเกิด ประโยชน์ต่อหน่วยงานสูงสุด

1.3 ด้านการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการ วิจัยบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณต้องการ พัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้ด้วยตนเองมีค่าแนวโน้มเฉลี่ย สูงสุด ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญซึ่งหน่วยงานควรจะให้การ สนับสนุนในการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากยิ่งขึ้นเพื่อ เป็นการเพิ่มโอกาส และสนับสนุนบุคลากรในทุกเรื่องที่ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น ซึ่งการเรียน รู้ด้วยตนเองสามารถเรียนรู้ได้ ควบคุมตนเองได้โดยไม่ จำเป็นต้องมีผู้สอนและสถานที่

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรเพิ่มกระบวนการสัมภาษณ์บุคลากร และผู้บริหารเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนและครอบคลุมมาก ยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่ส่ง ผลต่อการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อหาแนวทางแก้ไข และเป็น แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จริประภา อัครบรร. (2552). คุณค่าคนคุณค่างาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ เต่า (2000).
- ณิชาภา โตสวัสดิ์. (2554). การศึกษาความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษามหาบัณฑิต. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เทียมรัตน์ คงทน์. (2554). ความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรในบริษัท ทีโอเอชี เมทัลเวิร์ค จำกัด.
- การค้นคว้าอิสระ รัฐประสาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ธรรมศักดิ์ คงสวัสดิ์. (2550). ทุนมนุษย์ การกำหนดตัวชี้วัดเพื่อพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ ส.ส.ท.
- นนิตา ชูสุวรรณ. (2553). ความต้องการพัฒนาตนของพนักงานสายปฏิบัติการวิชาชีพและบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยลักษณ์. การศึกษาอิสระ การจัดการมหาบัณฑิต. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยลักษณ์.
- นิรันดร์ จุฑารพย์. (2558). การแนะนำอาชีพ. สงขลา : นำศิลป์โฆษณา.
- บุญธรรม สีyanongk. (2547). การศึกษาทัศนะคติที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนของตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครุของครุศาขาวองค์กรผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาครรภสีมาเขต 7 วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ประกายดาว วงศ์ทอง. (2551). ความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรกองอาคารสถานที่ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ปันพิรา จันหลวง. (2553). แนวทางการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. การศึกษาอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- กัญญา บูรณสมภพ. (2550). ความต้องการในการพัฒนาตนของบุคลากรท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี. รายงานการศึกษาอิสระ รัฐประสาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มหาวิทยาลัยทักษิณ.(2557). แผนบริหารทรัพยากรบุคคล ปีงบประมาณ พ.ศ.2557-2561. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรารณ์ คงสาหร่าย. (2548). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนของพนักงาน บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์.
- สมคิด อิสรรัตน์. (2542). ลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูเด็กของคนไทย ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สร้อยสิน แก้วหนู. (2555). ความต้องการพัฒนาตนของกระบวนการบริหารบุคคลและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลวิชัย. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.(2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11. สืบคันเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2557, จาก <http://www.nesdb.go.th/Portals/0/news/plan/p11/plan11.pdf>
- อมรรัตน์ ปักโคลานน. (2548). ศึกษาความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อมราวดี กลินจันทร์. (2552). ความต้องการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปัญหาพิเศษ รัฐประสาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉรา มันทรงชัย. (2550). การศึกษาความต้องการพัฒนาตนของหัวราชการ สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อัญญาณี วิภาภูล. (2549). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาตนของบุคลากรสายสนับสนุนในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเข้าเมือง. ด้านตรวจสอบเข้าเมืองท่าอากาศยานกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.